

Veelgestelde vragen over de huidige energieprijzen

Vraag: Ik neem groene stroom af van mijn huidige leverancier, ik ontvang desondanks een brief dat mijn tarieven stijgen vanwege de huidige hoge gasprijzen. Hoe kan dat?

Wind- en zonne-energieparken komen doorgaans tot stand door een subsidie van de overheid. De zogenaamde SDE. De SDE garandeert een bepaalde minimale opbrengst voor de elektriciteit, bijvoorbeeld 8 cent per kWh. Veel van de wind- en zonne-energie wordt vervolgens verkocht op de beurs. Als het te weinig oplevert, krijgt het park het verschil bijbetaald, als het te veel is, mag het park dat extra bedrag houden.

Als een energiebedrijf, bijvoorbeeld Greenchoice, elektriciteit van een windpark koopt, dan betaalt het doorgaans volgens diezelfde formule. Dus Greenchoice betaalt in dit voorbeeld aan de windparkeigenaar de prijs die het windpark op de beurs ontvangt. In het verleden leek dat ook logisch, omdat de kosten van het windpark toch meestal hoger waren dan de beurs, maar het windpark kreeg het verschil door de subsidie erbij.

Inmiddels zijn de prijzen op de beurs vele malen hoger geworden. We zien regelmatig prijzen van 40 cent per kWh of meer. Volgens diezelfde formule moet Greenchoice in dit voorbeeld dan dus dat veel hogere bedrag betalen. Hierdoor kan het energiebedrijf niet anders dan dat bedrag ook aan haar klanten vragen.

De vraag is natuurlijk hoe kan dat nou dat die prijzen op de beurs zo hoog zijn geworden?

Op de beurs wordt de elektriciteit verhandeld die nodig is om exact op ieder uur van de dag de juiste hoeveelheid elektriciteit op het net te krijgen. Eén dag vooruit bepalen de energiebedrijven hoeveel ze ieder uur nog moeten verkopen of bijkopen om precies genoeg elektriciteit te hebben voor hun klanten. Voor elk uur van elke dag wordt er een rangschikking gemaakt van de beschikbare centrales, windparken, zonneparken om aan de vraag van dat uur te kunnen voldoen. Elke producerende eenheid biedt volgens haar marginale prijzen. De centrales worden zo ingezet dat de centrales/parken met een marginale prijs van nul als eerste worden ingezet en dat de inzet vervolgens gaat van goedkoop naar duur. Hierbij geldt dat alle producerende eenheden in dat uur de prijs krijgen die nodig is om de laatste en tevens op dat moment duurste centrale aan te zetten.

Kostenverschil windparken en gascentrales

De kosten van windenergie zitten in de voorbereiding en de bouw. Verder is er elk jaar wel onderhoud, maar voor de rest zijn er geen brandstofkosten. Bij een gascentrale ligt dat anders: de producent berekent wat hij kwijt is aan brandstof en aan CO₂-rechten die hij moet inkopen om te produceren. De laatste centrale die in de rangschikking moet worden ingezet, is dus de duurste die nodig is om aan de vraag te voldoen. De laatste tijd zijn dit vaak de gascentrales, omdat deze te maken hebben met spectaculaire prijsstijgingen als het gaat om gasinkoop. Op een zonnige, windige dag met een beperkte elektriciteitsvraag is er genoeg aan wind- en zonne-energie en hoeft er geen andere centrale aan. Dan is de prijs vaak nul of nagenoeg nul. Maar op momenten dat er een hoge

vraag is en het miezert, dan moeten veel gascentrales aan, ook de minst efficiënte. Dan is de prijs hoog.

Inkoop van stroom

Het kopen van groene stroom betekent niet dat de vraag elke minuut van de dag uit duurzame energie komt. Als de windmolens stilstaan, koopt de leverancier stroom in. En dat komt hem duur te staan, omdat hij op dat moment moet kopen op een markt waar de prijs bepaald wordt door gascentrales. De niet-duurzame uren worden achteraf wel gecompenseerd met de inkoop van garanties van oorsprong, de zogenoemde 'groencertificaten'. Er zijn momenteel veel kritieken op het huidige energiesysteem. Maar de leveranciers kunnen niet in hun eentje het systeem per direct veranderen.

Vraag: Ik lees dat windenergieproducenten teveel verdienen, wat wordt hiermee bedoeld?

Antwoord: Wegens het mechanisme beschreven in vraag 1 profiteren windturbines (en zonneparken) van de hoge gasprijzen op de momenten dat de gascentrales de prijs bepalen. Dus op momenten van een hoge vraag komt energie opgewekt met windmolens het eerst aan bod, gevolgd door energie opgewekt met andere centrales, waaronder kolen en gas. Daartegenover staat dat er genoeg momenten zijn waarop energie opgewekt uit wind en zon de vraag dekken. Op deze tijdstippen verdienen producenten van windenergie nul euro.

Opbrengsten windmolens De Windvogel

De afgelopen maanden zijn, zelfs sinds vóór de start van de oorlog in Oekraïne, positief geweest voor sommige van onze molens. Dit geldt niet voor alle molens. Dit is de reden waarom wij voor sommige molens (bijvoorbeeld de Gouwevogel) de stroom voor drie jaar verkocht hebben aan een leverancier tegen een vaste prijs. Dit betekent dat wij onafhankelijk van de ontwikkelingen op de energiemarkt, voor deze molen een vast bedrag krijgen per MWh. Dat bedrag levert een goede business case op, maar niet een ongewoon resultaat zoals de Europese Commissie nu bedoelt met de 'revenue cap'. De eventuele winst (maar ook het verlies op momenten waarop de prijs op de markt nul is) is voor rekening van de leverancier. Niet al onze molens zijn dus over een kam te scheren.

Vraag: Er komt een 'revenue-cap' voor windmolens, wat vindt de Windvogel hiervan? Komen onze molens in gevaar?

Antwoord: Het voorstel van de Europese Commissie gaat uit van een cap op winsten als de prijs op de stroommarkt boven de 180 euro/MWh uitkomt. Prijzen van 180 euro/MWh waren in het verleden eerder uitzondering dan regel. Onze molens zijn zeker niet met dit soort prijzen in de business case gebouwd. Wij vinden de revenue cap een eerlijke tijdelijke sociale maatregel om de rekeningen van mensen thuis te kunnen drukken en hebben er dus alle begrip voor. Wij hebben nog geen informatie over hoe de maatregel uitgevoerd gaat worden, maar de Windvogel zal hierover transparant communiceren met haar leden en met de overheid, zodra wij meer weten. De energietransitie stukt als energie onbetaalbaar wordt. Als mensen nu met hoge rekeningen worden geconfronteerd, zullen ze niet kunnen investeren in verduurzaming.

Vraag: Kan de Windvogel nu het 'goed' gaat niet twee keer rente betalen in het jaar in plaats van een keer?

Antwoord: Voor het bepalen van de rente zijn wij afhankelijk van de cijfers van de windparken waarin wij participaties hebben. De meeste parken leveren deze cijfers een keer per jaar. Daarbij is het voor ons praktisch moeilijk uitvoerbaar: wij zijn een team van vrijwilligers en werken nu al vaak vele avonden aan de ontwikkeling van onze projecten in Vlaardingen, Utrecht, Amsterdam en Diemen. Twee keer per jaar rente uitbetalen maakt ons werk tijdrovender en nog ingewikkelder. Daarom hebben wij in het afgelopen ALV uitgelegd waarom wij graag willen blijven bij een uitbetaling van de rente per jaar. Afgelopen dagen hebben wij mails ontvangen met vragen of wij dit besluit willen heroverwegen en of dit in de ALV besproken gaat worden. Wij stellen voor het gesprek hierover met elkaar om te gaan op 15/10.

Vraag: Kan ik stroom afnemen van de Windvogel in plaats van mijn huidige leverancier?

Antwoord: in de nabije toekomst wordt de SDE++ (de exploitatiesubsidie voor o.a. duurzame energie) stopgezet. Wij beraden ons erover hoe wij deze verandering voor nieuwe parken goed kunnen opvangen. Een van de opties is om zelf leverancier te worden. Wij zullen deze stap alleen zetten als blijkt dat dit voor onze leden ook een stabiele oplossing is. Wij kunnen niet zelf de balancering doen (vraag en aanbod gelijk brengen), dit omdat onze productieportfolio enkel bestaat uit windmolens die of tegelijkertijd draaien of stilstaan. Wij zouden daarom afhankelijk zijn van een betrouwbare partner die dat wel kan. Wij zetten goede stappen ,maar doen dit op uiterst voorzichtige wijze. En dan nog: de ALV zal er eerst mee akkoord moeten gaan want het zou een koerswijziging betekenen.

Vraag: Waar vind ik informatie over het prijsplafond?

Antwoord: Lees hier de brief van het kabinet: [Nadere uitwerking tijdelijk prijsplafond energie | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Wij hopen dat wij hiermee de belangrijkste vragen die bij ons leden leven te hebben beantwoord. Zit jouw vraag er niet bij? Dan horen we dat graag. Mail naar: info@windvogel.nl

Lees ook onze informatie over het [verduurzamingsfonds van de Windvogel](#). Waarmee je je energierekening kan helpen drukken door energie te besparen.